

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 14Csp/179/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117225142
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Bartová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2018:4117225142.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou JUDr. Danou Bartovou v spore žalobcu: H. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX I. XXX, proti žalovanému: Q. KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, o určenie, že úverová zmluva je bezúročná a bez poplatkov a o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že Úverová zmluva č. 4208024624 zo dňa 10.08.2012 a Zmluva o hotovostnom úvere a zmluva o revolvingovom úvere č. 4301046414 zo dňa 15.01.2013, uzatvorená medzi žalobcom a spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany 921 22, IČO: 36 234 176, sú bezúročné a bez poplatkov.

II. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Úverovej zmluve č. 4208024624 zo dňa 10.08.2012, uzatvorenej medzi žalobcom a spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany 921 22, IČO: 36 234 176, v znení: „Spoločnosť a klient podpísi na tejto zmluve zároveň uzatvárajú d) Dohodu o zrážkach zo mzdy, to všetko v rozsahu uvedenom pred textom úverových podmienok a ÚP.“ je ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná.

III. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o hotovostnom úvere a zmluve o revolvingovom úvere č. 4301046414 zo dňa 15.01.2013, uzatvorenej medzi žalobcom a spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany 921 22, IČO: 36 234 176, v znení: „Spoločnosť a klient podpísi na tejto zmluve zároveň uzatvárajú b) dohodu o zrážkach zo mzdy, prípadný nesúhlas označte krížikom []; to všetko v rozsahu uvedenom pred textom úverových podmienok a ÚP.“, je ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná.

odôvodnenie:

1. Žalobou podanou súdu dňa 14.07.2017 sa žalobkyňa domáhala, aby súd určil, že úverové zmluvy sú bezúročné a bez poplatkov a že zmluvné podmienky v zmluvách týkajúce sa dohody o zrážkach zo mzdy sú ak neprijateľné zmluvné podmienky neplatné. Žalobu odôvodnila tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 13.02.2017 sa žalovaný stal vlastníkom pohľadávky, ktorá vznikla voči žalobkyni spoločnosti Home Credit Slovakia, s.r.o., IČO: 36 234 176, Teplická 7434/147, Piešťany z úverovej zmluvy č. 4208024624 uzavretej dňa 10.08.2012, na základe ktorej bol žalobkyni poskytnutý bezúčelový úver 1.050,- eur, ktorý mal byť splatený v mesačných splátkach po 33,66 eura, celková čiastka 1.877,40 eura a úverovej zmluvy č. 4301046414 uzavretej dňa 15.01.2013, na základe ktorej bol žalobkyni poskytnutý bezúčelový úver 3.000,- eur, ktorý mal byť splatený v mesačných splátkach po 72,89 eura, celková čiastka 5.582,64 eura. Podpisom zmlúv zároveň došlo k uzatvoreniu dohôd o zrážkach zo mzdy. Zmluvy neobsahujú obligatórne náležitosti, preto je ich treba považovať za bezúročné a bez poplatkov. Vo vzťahu k uzatvoreným dohodám o zrážkach zo mzdy žalobkyňa uviedla, že uvedené podmienky neboli individuálne dojednané, dohoda nie je vypracovaná na samostatnom dokumente, preto spôsobujú hrubú nerovnováhu vo vzájomných právach a povinnostiach a sú v rozpore s ochranou

spotrebiteľa. Ťalobkyňa poukázala na ustanovenie § 5a ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pričom uviedla, ež aj keď citované ustanovenie bolo do právneho poriadku zavedené až po uzavretí predmetnej dohody, napriek tomu sa toto ustanovenie na predmetnú dohodu vzťahuje. Poukázala na rozhodnutie NS SR 3 M Cdo 14/2014 z 21.04.2015, podľa ktorého § 52 dso. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené predjeho účinnosťou. Toto ustanovenie, ako aj ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. nadobudlo účinnosť 01.05.2014 a právne predpisy, ktorých sú súčasťou, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. Ďalej uviedla, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok úijného práva, a to ex offu súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Rovnako poukázala na závery Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich zriadenej pri Ministerstve spravodlivosti SR, zo dňa 21.01.2011 pod č. 8636/2010-110.98,13,179. Na preukázanie naliehavého právneho záujmu poukázala na ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., na podporu tohto záveru poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 06.09.2016, sp.zn. 3Co/25/2016, ktorý konštatoval, že naliehavý právny záujem je daný, pretože len určovacou žalobou sa môže odstrániť stav neistoty, v ktorom sa žalobca nachádza, pretože len deklarovaným vyslovením neplatnosti predmetnej dohody ako celku môže následne argumentovať vo vzťahu k svojmu zamestnávateľovi, aby ďalej neprevádzal zrážky z jeho mzdy. Ďalej bolo v rozhodnutí konštatované, že žalobca v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vyplývajúce z § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z., z čoho taktiež naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyplýva.

2. Ťalobkyňa spolu so žalobou podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, aby sa žalovaný zdržal akéhokoľvek použitia dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v úverových zmluvách. Súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel uznesením zo dňa 19.07.2017 a uložil žalovanému povinnosť zdržať sa akéhokoľvek použitia Dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v Úverovej zmluve č. 4208024624 zo dňa 10.08.2012 a v zmluve o hotovostnom úvere a revolvingovom úvere č. 4301046414 zo dňa 15.01.2013, až do právoplatného skončenia vo veci samej v konaní sp.zn. 14Csp/179/2017.

3. Súd doručil žalobu žalovanému dňa 24.07.2017, žalovaný sa k žalobe žiadnym spôsobom nevyjadril.

4. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie, ktorého sa zúčastnil právny zástupca žalovaného, žalobkyňa svoju neúčasť vopred písomne ospravedlnila, dala súhlas na prejednanie sporu v jej neprítomnosti. Súd preto pojednával v neprítomnosti žalobkyne v zmysle § 180 zákona č. 160/20156 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len CSP).

5. Na pojednávaní právny zástupca žalovaného uviedol, že nesúhlasí so žalobou. Predmetné zmluvy o úvere obsahujú všetky náležitosti zákona č. 129/2010 Z.z. účinného v čase podpisu zmluvy. Poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ z 09.11.2016 vo veci C-42/2015 v konaní Home Credit Slovakia a.s. proti Kláre Bíróovej. Dohody o zrážkach zo mzdy majú všetky zákonné náležitosti potrebné pre platnosť, navyše žalovaný si neuplatňuje zrážky zo mzdy, o čom predložil list zo dňa 13.07.2017, ktorým žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobkyne o zastavenie zrážok zo mzdy, a preto nie je splnená obligatórna náležitosť určovacej žaloby, teda preukázanie naliehavého právneho záujmu.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to úverovou zmluvou zo dňa 07.08.2012, zmluvou o hotovostnom úvere a zmluvou o revolvingovom úvere zo dňa 15.01.2013, žiadosťami o vykonanie zrážok zo dňa 08.06.2017, výplatnou páskou, žiadosťou o zastavenie zrážok zo mzdy a zistil tento skutkový stav:

7. Z predloženej Úverovej zmluvy č. 4208024624 zo dňa 10.08.2012 vyplýva, že medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného (Home Credit Slovakia, a.s.) bola uzavretá úverová zmluva na sumu 1.050,- eur s tým, že úver sa žalobkyňa zaviazala vrátiť v 60 mesačných splátkach po 33,66 eura. Ročná úroková sadzba úveru bola vo výške 21,66 %, RPMN za úver bola vo výške od 28,40% do 29,80 % (presná hodnota RPMN závisí na dni poskytnutia úveru, klient súhlasí s tým, že presnú výšku RPMN mu spoločnosť oznámi po poskytnutí úveru), priemerná hodnota RPMN 26,58 eura, poplatok za vedenie účtu (zahrnutý v splátke) 1,99 eura, lehota splatnosti 60 mesiacov po poskytnutí úveru a to do 15. dňa v poslednom mesiaci. Termín splatnosti splátok bol určený nasledovne: „Prvá splátka je splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru. Pokiaľ kalendárny mesiac po poskytnutí úveru neobsahuje

poradové číslo dňa poskytnutia úveru, je splatnosť prvej splátky posledný deň v tomto kalendárnom mesiaci. Dátum splatnosti druhej a nasledujúci splátok je vždy 15. deň v kalendárnom mesiaci, počínajúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom je splatná prvá splátka.“ Súčasťou zmluvy o úvere bola Dohoda o zrážkach zo mzdy, uvedená v dolnej časti zmluvy medzi úverovými podmienkami, napísaná väčšie čitateľným malým písmom, v znení: „Spoločnosť a klient podpísi na tejto zmluve uzatvárajúd) dohodu o zrážkach so mzdy, to všetko v rozsahu uvedenom pred textom úverových podmienok a v ÚP“.

8. Z predloženej Zmluvy o hotovostnom úvere a revolvingovom úvere č. 4301046414 zo dňa 15.01.2013, vyplýva, že medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného (Home Credit Slovakia, a.s.) bola uzavretá úverová zmluva na sumu 3.000,- eur s tým, že úver sa žalobkyňa zaviazala vrátiť v 84 mesačných splátkach po 72,89 eura. Ročná úroková sadzba úveru bola vo výške od 18,72 %, RPMN za úver bola vo výške od 21,5% do 22,2 %, priemerná hodnota RPMN 19,37 %, poplatok za vedenie účtu (zahrnutý v splátke) 1,99 eura, lehota splatnosti 84 mesiacov po poskytnutí úveru a to do 15. dňa v poslednom mesiaci. Termín splatnosti splátok bol určený nasledovne: „Prvá splátka je splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru. Pokiaľ kalendárny mesiac po poskytnutí úveru neobsahuje poradové číslo dňa poskytnutia úveru, je splatnosť prvej splátky posledný deň v tomto kalendárnom mesiaci. Dátum splatnosti druhej a nasledujúci splátok je vždy 15. deň v kalendárnom mesiaci, počínajúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom je splatná prvá splátka.“ Súčasťou zmluvy o úvere bola Dohoda o zrážkach zo mzdy, uvedená v dolnej časti zmluvy medzi úverovými podmienkami, napísaná väčšie čitateľným malým písmom, v znení: „Spoločnosť a klient podpísi na tejto zmluve uzatvárajúb) dohodu o zrážkach so mzdy, prípadný nesúhlas označte krúžkom () to všetko v rozsahu uvedenom pred textom úverových podmienok a v ÚP“.

9. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

10. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

11. Podľa § 53 ods. 1, 2, 3, 5, 6 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

12. Podľa § 53a Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom

v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

13. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 21. apríla 2015, sp. zn. 3MCdo 14/2014 sa ustanovenie § 52 ods. 2 vety tretej, podľa ktorej sa na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou.

14. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch) v znení účinnom v čase uzatvorenia zmlúv spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

15. Podľa § 2 písm. a), b) zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

17. Podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20111201.html>> a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20111201.html>>, r) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20111201.html>> a y) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20111201.html>> a § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20111201.html>>.

18. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

19. Podľa § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Podľa § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/250/>> o ochrane spotrebiteľa, neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.

20. Podľa § 137 písmeno c), d) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

21. Podľa § 11 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom od 01.01.2018 spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

22. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

23. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva.

24. V prvom rade sa súd vzhľadom na charakter žaloby ako určovacej zaoberal skúmaním, či je preukázaný naliehavý právny záujem na určení žalobkyňou požadovaných nárokov. Naliehavý právny záujem na určení bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru vyplýva z ustanovenia § 11 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch, ktoré bolo do právneho poriadku zavedené s účinnosťou od 01.01.2018, pričom zákonodarca nevymedzil žiadne prechodné ustanovenia v súvislosti s uvedenou novou právnou úpravou, to znamená, že od jej účinnosti sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. Z uvedeného rezultuje záver o danosti naliehavého právneho záujmu na určení, že úver je bezúročný a bez poplatkov, rovnako aj na určení neplatnosti zmluvy v časti dohody o zrážkach zo mzdy. Vo vzťahu k určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy vyplývajúcej z neprijateľnosti zmluvných podmienok má súd za to, že naliehavý právny záujem vyplýva tiež priamo z ustanovenia § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 06.09.2016 sp.zn. 3Co/25/2016). Súd sa nestotožnil s tvrdením žalovaného, že žiadosťou o zastavenie zrážok zaslanej zamestnávateľovi žalobkyne a ďalším ich neuplatňovaním nie je splnená obligatórna náležitosť určovacej žaloby, teda preukázanie naliehavého právneho záujmu. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že v prípade, ak naliehavý právny záujem na určení vyplýva zo zákona, nie je ho potrebné preukazovať. Bez ohľadu na uvedené, samotnou skutočnosťou, že žalovaný si momentálne neuplatňuje nároky z dohody o zrážkach zo mzdy, nie je odstránené neisté postavenie žalobkyne, nakoľko jej nič negarantuje, že žalovaný si znovu nároky na zrážky zo mzdy u jej zamestnávateľa neuplatní, preto len deklarovaným vyslovením neplatnosti dohody bude jej postavenie istejšie a môže ním argumentovať v prípade budúceho uplatnenia dohody.

25. Následne súd preskúmal zmluvy z pohľadu, či obsahujú zákonom vyžadované náležitosti pre zmluvy o spotrebiteľských úveroch podľa zákona č. 127/2010 Z.z. účinného v čase uzatvorenia zmlúv. Zmluva o úvere č. 4208024624 zo dňa 07.08.2012 obsahuje nesprávnu celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, a to sumu 1.877,40 eura, nakoľko je ďalej uvedené, že je dlžník povinný splatiť poskytnutý úver v 60 splátkach po 33,66 eura, čo predstavuje celkovú sumu 2.019,60 eura (60 x 33,66 eura). Zo zmluvy nie je možné zistiť, v čom spočíva uvedený rozdiel, dokonca ani pri odpočítaní poplatku 1,99 eura za vedenie účtu, ktorý je zahrnutý v splátke by bola výsledná suma 1.900,20 eura (60 x 31,67 eura). V nadväznosti na to je v zmluve nesprávne uvedená RPMN, ktorá podľa výpočtu súdu cez kalkulačku (https://ekonomika.sme.sk/kalkulacky/spotrebitelcky-uver-rpmn-rpsn.php?pozicka=1+050%2C00&splatka=33%2C66&doba=60&doba_interval=4&interval=4&naklad1=00&dni1=0&naklad2=0%2) je 33,86 %, ktorá je vyššia ako RPMN uvedená v zmluve v rozpätí 28,40 % až 29,80 %. Súd ďalej poukazuje na to, že takto určená RPMN (rozpätím a nie presným číslom) nespĺňa požiadavku zákona o určení RPMN.

26. Zmluva ďalej obsahuje určenie splatnosti splátok nasledovne: „Prvá splátka je splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru. Pokiaľ kalendárny mesiac po poskytnutí úveru neobsahuje poradové číslo dňa poskytnutia úveru, je splatnosť prvej splátky posledný deň v tomto kalendárnom mesiaci. Dátum splatnosti druhej a nasledujúci splátok je vždy 15. deň v kalendárnom mesiaci, počínajúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom je splatná prvá splátka.“ Žalovaný v tejto súvislosti poukázal na rozsudok Súdneho dvora C-42/15 zo dňa 09.11.2016. V tomto rozhodnutí Súdny dvor

konštatoval, že článok 10 ods. 2 písm. h) smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Avšak určenie splatnosti jednotlivých splátok tak, ako sú zakotvené v zmluve, nespĺňa podľa názoru súdu jednoznačnosť a ľahkosť identifikovania splátok, ktoré bola žalobkyňa povinná platiť.

27. Obdobne bol určený aj termín konečnej splatnosti úveru: „60 mesiacov po poskytnutí úveru a to do 15. dňa v poslednom mesiaci“. Zmyslom ustanovenia § 9 ods.2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch je, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný o tom, ako dlho je povinný plniť si svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Uvedené ustanovenie preto vyžaduje presnú dátumovú špecifikáciu konečnej splatnosti úveru, pričom k uvedenému záveru možno dôjsť aj gramatickým výkladom dotknutého ustanovenia, ktoré rozlišuje pojem „doba trvania zmluvy“ a pojem „termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“.

28. Rovnaká argumentácia ohľadom splatnosti splátok úveru a termínu konečnej splatnosti úveru je použiteľná aj k zmluve o hotovostnom úvere a zmluve o revolvingovom úvere č. 4301046414 zo dňa 15.01.2013, kde sú tieto zmluvné podmienky uvedené identicky. Zmluva o úvere tiež obsahuje nesprávnu celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, a to sumu 5.582,64 eura, nakoľko je ďalej uvedené, že je dlžník povinný splatiť poskytnutý úver v 84 splátkach po 72,89 eura, čo predstavuje celkovú sumu 6.122,76 eura (84 x 72,89 eura). Zo zmluvy nie je možné zistiť, v čom spočíva uvedený rozdiel, dokonca ani pri odpočítaní poplatku 1,99 eura za vedenie účtu, ktorý je zahrnutý v splátke, rovnako ani po odpočítaní poisťného 0,99 eura zo splátky by výsledná suma bola stále vyššia ako celková čiastka uvedená v zmluve (84 x 31,67 eura = 5.872,44 eura). V zmluve nesprávne uvedená RPMN, ktorá podľa výpočtu súdu cez kalkulačku 26,08 %, vyššia ako RPMN uvedená v zmluve v rozpätí 21,5 % až 22,2 %. RPMN je uvedená opätovne v rozpätí a nie pevný údajom.

29. Súd teda konštatuje, že zmluvy neobsahujú správny údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, nesprávnu RPMN v neprospech spotrebiteľa (§ 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch), neobsahujú termíny splátok istiny a (§ 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch) a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch), preto sa úver považuje v zmysle § 11 ods. 1 písm. a), b) zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov. Ďalšie namietané náležitosti zmluvy zo strany žalobkyne sú nevyhodnotil ako rozporné so zákonom. Adresa predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, je podľa názoru súdu ak nie je uvedené inak, adresa dodávateľa uvedená v zmluve. Výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Podľa názoru súdu úverové zmluvy obsahujú obligatórnu náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ zákona o spotrebiteľských úveroch (výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia), pričom nebolo povinnosťou veriteľa, vzhľadom na to, že strany si dojednali fixné anuitné splátky, obsahujúce ako splátku istiny, tak i splátku úrokov, špecifikovať v zmluve samostatne údaj o výške, počte a termínoch splátok úrokov, resp. pripájať k zmluve amortizačnú tabuľku, obsahujúcu takýto údaj (uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/84/2017 z 28.03.2017). Napokon priemerná RPMN je v zmluve zo dňa 07.08.2012 uvedená správne (26,58 % - Súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 1. štvrtrok 2012), keďže ide o úver na 60 mesiacov, teda 5 rokov a veriteľ použil údaj pre úvery splatné od 5 do 10 rokov.

30. K dojednaným dohodám o zrážkach zo mzdy poukázala žalobkyňa na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre v konaní 2Copr/5/2014 zo dňa 11.02.2015, ktorý uviedol: „Zabezpečenie pohľadávok upravuje Občiansky zákonník v ustanoveniach upravujúcich záväzkové právo (ôsma časť, piaty oddiel) a medzi ne patrí zmluvná pokuta, ručenie, dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, záložná zmluva, zabezpečovací prevod, zabezpečenie postúpením pohľadávky, zábezpeka a uznanie dlhu.

Treba však brať do úvahy, že v prípade spotrebiteľov (ako fyzických osôb, ktoré pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonajú v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti) a spotrebiteľských úverov platí osobitná úprava OZ v spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl.), ako aj zákony o ochrane spotrebiteľa a o spotrebiteľských úveroch. V priebehu času súdna prax aplikovala ustanovenia, týkajúce sa spotrebiteľov, i vzhľadom na existenciu smerníc EHS, výrazne v prospech spotrebiteľa (nachádzajúceho sa v znevýhodnenom postavení). To spôsobilo, že zákonodarca

postupne právnu úpravu aj precizoval v zákonných predpisoch a obmedzil dodávateľom možnosť využitia všeobecných zabezpečovacích prostriedkov vo vzťahu k spotrebiteľom, lebo spôsobovali značnú nerovnováhu v ich postavení a svojimi následkami. Dôkazom toho je aj novela - zákon č. 102/2014, ktorým bol doplnený zákon č. 250/2007 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/250/>> Z.z. o ochrane spotrebiteľa o § 5a s nadpisom - Zabezpečenie záväzkov spotrebiteľa. Podľa citovaného ustanovenia - § 5a ods. 1: „Nepripustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy a) dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť, alebo b) zmenkou alebo šekom.“ Ustanovenie nadobudlo účinnosť 01. 05. 2014. Novela obsahuje aj prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. mája 2014 v § 29 b. Podľa neho: „Ustanoveniami § 5a ods. 1 písm. b/ a ods. 2 až 4 sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. májom 2014; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky vzniknuté pred 1. májom 2014 sa však posudzujú podľa predpisov účinných do 30. apríla 2014.“ Novelou bol doplnený aj Občiansky zákonník čl. II zák. č. 102/2014, § 52 ods. 2 bol doplnený o vetu: „Na všetky právne úkony, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy Obchodného práva.“ Aj v prípade § 5a ods. 1 písm. a/ Zákona o ochrane spotrebiteľa, tak aj v prípade § 52 ods. 2 posledná veta OZ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> chýbajú prechodné ustanovenia k týmto úpravám. Najvyšší súd SR zaujal zásadné stanovisko k spätnej účinnosti, rozhodujúc o mimoriadnom dovolaní Generálneho prokurátora SR v rozsudku sp.zn. 3 M Cdo 14/2014 z 21. apríla 2015. Podľa neho ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou. Toto ustanovenie, ako aj § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/250/>> nadobudlo účinnosť 1. mája 2014 a právne predpisy, ktorých sú súčasťou, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. Platí preto aj v prípade § 5a ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z.z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/250/>>, že od jeho účinnosti (01.05.2014) sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom.“

31. Akceptujúc tento výklad tak dohody o zrážkach zo mzdy nespĺňajú náležitosti pre platné dohody v zmysle § 5a ods.1 zákona o ochrane spotrebiteľa, nakoľko neboli uzavreté vo forme osobitnej listiny a nebolo preukázané, že spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch ich uzavretia a mal možnosť ich odmietnuť. Avšak aj bez aplikácie tohto ustanovenia súd dospel k záveru, že zmluvné podmienky týkajúce sa dohody o zrážkach zo mzdy sú neprijateľné.

32. Komisia na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich k dohode o zrážkach zo mzdy vo svojich záveroch zo dňa 21.1.2011 pod č. 8636/2010-110.98, 113, 179 uviedla:“ Uvedená zmluvná podmienka spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, a je teda v rozpore s § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Spotrebiteľ je už v čase vzniku právneho vzťahu nútený uzavrieť Dohodu o zrážkach zo mzdy. Výkon zrážok zo mzdy je pritom súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa. V prípade podmienok, ktoré dojednáva dodávateľ, Komisia zároveň uvedené zmluvné dojednanie posúdila aj v kontexte viacnásobného zabezpečenia pohľadávky veriteľa. Ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.“

33. Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany spotrebiteľov zavedený Smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých zmluvných podmienkach vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávajúcu silu, ako aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah. Je potrebné zdôrazniť, že súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl, rozhodujúce teda je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa.

34. Súd poukazuje na to, že samotná dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonom aprobovaný zabezpečovací prostriedok, avšak vzhľadom na charakter daného vzťahu je potrebné skúmať, či mohlo dôjsť k porušeniu ustanovení týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa s ohľadom na okolnosti zakotvenia dohody v zmluve, význam ostatným zmluvným dojednaním a na ostatné podmienky v zmluve. Z oboch zmlúv vyplýva, že zmluvy boli pripravené veriteľom, dohody o zrážkach zo mzdy neboli individuálne dojednané, sú uvedené v v hrubo písanom texte ťažko čitateľným písmom (pre jeho veľkosť). Vzhľadom

na takto zakomponovanú dohodu je nanajvyš otázne, či si spotrebiteľ pri podpise zmluvy uvedomoval obsah a dôsledky podpísaných zmluvných dojednaní. Podľa názoru súdu priemerný spotrebiteľ pri takto koncipovanej zmluve ľahko prehliadne takéto zmluvné ustanovenia, resp. si neuvedomí ich význam, preto je daná pochybnosť, že uzatvorená dohoda skutočne vyjadruje vôľu spotrebiteľa takúto dohodu uzavrieť. Zmluva je koncipovaná tak, že spotrebiteľ nemal možnosť odmietnuť dohodu, teda bez jej akceptácie by k poskytnutiu úveru nedošlo. Žalobkyňa ako spotrebiteľ bola nútená dohodu vo vzťahu k žalovanému (resp. jeho právnenému predchodcovi) ako veriteľovi podpísať ako neoddeliteľnú súčasť formulárovej zmluvy o poskytnutí úveru a tým sa dobrovoľne podrobiť vykonávaným zrážkam bez možnosti zabránenia ich vykonávania za predpokladu, že tieto sú uplatňované veriteľom z neprijateľných zmluvných klauzúl, resp. z plnenia bez právneho dôvodu.

35. Inak uvedené, dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená účastníkmi z úverovej zmluvy je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka, pretože spotrebiteľ je nútený kedykoľvek v čase platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly, a teda ide o tzv. mimosúdne zrážky zo mzdy, ktoré umožňujú postihovať majetok dlžníka. Dlžník preto tieto zrážky nedokáže priamo voči svojmu zamestnávateľovi zastaviť. Z tohto dôvodu moc nad majetkom žalobcu je koncentrovaná v rukách veriteľa - žalovaného, ktorý na stanovenie výšky pohľadávky a jej príslušenstva na účely mimosúdneho postihnutia jeho majetku nepotrebuje súdne rozhodnutie. Uzavretá zmluva poskytuje žalovanému ako veriteľovi priamo právny priestor na postihnutie jeho majetku a to vrátane plnení z neprijateľných zmluvných podmienok, prípadne plnenie v rozpore s kolíznymi ustanoveniami zákona. Dohoda o zrážkach zo mzdy je teda zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalobcu a je v rozpore s § 53 OZ, keďže žalobca bol už v čase vzniku úverovej zmluvy nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy.

36. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že dohody o zrážkach zo mzdy sú ako neprijateľné podmienky neplatné.

37. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov podľa pomeru jej úspechu vo veci. Keďže bola v konaní úspešná žalobkyňa, svedčí jej právo na náhradu trov konania spolu s vrátnane konania o neodkladnom opatrení, avšak nakoľko jej žiadne trovy nevznikli a ani žiadne nežiadala priznať, súd rozhodol, že jej náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Nitra. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je podanie určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že: a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.